

VĮ KLAIPĖDOS VALSTYBINIO
JŪRŲ UOSTO DIREKCIJA

Šventosios valstybinis jūrų uostas – atidarytas 2011 m. birželio 11 d.

Šventoji – jaucus kurortinis miestelis, sena žvejų gyvenvietė, esanti vos už 35 km nuo Klaipėdos. Ir nors iki XVIII a. Šventijoje veikęs uostas sėkmingai konkuravo su tuometiniais Baltijos jūros uostais, tačiau šiandieniniam Šventosios uostui reikėjo esminės rekonstrukcijos.

2010 m. gruodžio 9 d. LR Seimui pavedus valdyti Šventosios uostą patikėjimo teise, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, suprasdama šio uosto atstatymo svarbą visam regionui, pradėjo Šventosios uosto, kaip žvejybinio ir pramoninio uosto, atstatymo darbus, kurie buvo padalinti į du etapus.

Uosto direkcijos generalinio direktoriaus dr. Eugenijaus Gentvilo iniciatyva buvo skubiai imtasi įgyvendinti I Šventosios uosto atstatymo etapą, kuriuo buvo siekiama pradėti Šventosios uosto dalinį naudojimą komercinei (žvejybos) ir rekreacinei (jachtų, kitų pramoginių laivų) veiklai jau 2011 metų vasarą.

Po sėkmingo šio etapo įgyvendinimo uosto gyliai, atlikus valymo darbus, siekia nuo 2 m iki 3 m, įrengtos 72 vietos mažiesiems ir pramoginiams laivams iki 12 m ilgio švartuoti. Uostelio naudotojams yra sudaryta galimybė prisijungti prie elektros bei vandentiekio tinklų, naudotis laivams nuleisti ir iškelti skirtu slipu, taip pat sanitariniais mazgais, dušais, palikti buitines atliekas bei tepaluotus skudurus, taip pat gauti visą reikiamą informaciją.

Atlikus I etapo darbus
2011 m. birželio 11 dieną -
pirmoji jachtų regata
Šventosios uosto istorijoje.

Taip pat vykdomi parengiamieji darbai (detalusis teritorijos planavimas, poveikio aplinkai vertinimas), bus rengiamas techninis projektas, siekiant pagal Ispanijos inžinierių kompanijos „Alatec“ atliktą galimybių studiją atstatyti uostą, pastatant naujus molus, išgilinant akvatoriją iki 6 metrų.

Perspektyvos vizualizacija

Šventosios uosto istorinės įdomybės

Lietuvos Didžiąjai Kunigaikštystei po karų su Kryžiuočių ordinu atiteko Baltijos jūros pakrantė nuo Nemirsetos iki Šventosios.

Šventoji XVI a. tapo miesteliu. J. Basanavičius savo knygoje „Iš Palangos istorijos“ teigia, kad Šventosios uosto statybos klausimas pirmą kartą buvo aptartas 1589 m. Varšuvos seime.

1679 m. Šventojoje stovėjo 45 sodybos, miestelio gyventojai mokėjo mokesčius už 21 valtį.

1679 m. anglų pirkliai, atstovaujami Richard Borynhi, kreipėsi į Joną Sobieski dėl leidimo kurtis Šventojoje.

1680 m. Prūsijos muitininkai pranešė savo kunigaikščiui, kad į Šventąją atplaukia anglų laivai su druskos, vyno, geležies, tabako krovniais.

1685 m. pirkliais buvo suteikta prekybos laisvė ir teisė statyti uostą ir miestą, kuris šaltiniuose minimas Janmarienburgo pavadinimu. S. Daukantas miestą vadino Marijonine pilimi. Miestui suteikiama Magdeburgo teisė, sukurtas herbas, kuriame vaizduojamas laivas. Tais metais pranešama apie du į Šventąją atplaukusius laivus ir dar 20 laukiamų.

Nuo 1698 m. Janmarienburgas istoriniuose šaltiniuose daugiau neminimas.

1699 m. Palangos seniūnijoje buvo dislokuoti Saksonijos karaliaus Augusto II kariuomenės daliniai. Kai kurių šaltinių duomenimis, kareiviai tęsė uosto statybą.

Šiaurės karo metu 1701 m. 9 Švedijos karo laivai įplaukė į Šventosios uostą užvertę akmenimis.

1767 m. Žemaitijos žemvaldys Stanislovas Pilsudskis ištyrė Šventosios uosto likučius ir parengė uosto atstatymo projektą.

1921 m. arbitraže nustatoma Lietuvos – Latvijos siena, Šventoji ir 5 km jūros kranto į šiaurę nuo upės žiočių atitenka Lietuvai.

1923–1925 m. buvo pastatytas 380 m ilgio pietinis, o 1926 m. – 228 m ilgio šiaurinis molai su 60 m pločio vartais.

1927 m. įrengtos krantinės. Vietos žvejai per metus sugaudavo iki 300 tonų žuvies.

1938 m. Lietuvos laivyno jūrų leitenanto V. Kuizino memorandume dėl Lietuvos pajūrio gynybos siūloma

1940 m. pradėti statyti Šventosios karo uostą. Nuo 1939 m. kovo mėnesio čia buvo mokomojo karo laivo „Prezidentas Smetona“ bazė.

1939 m. pradėtas III uosto statybos etapas ir statomas pietinis molas, o 1940 m. pradėta ir šiaurinio molo statyba. Pietinis molas – 780 m, jis baigėsi 7,5 m gylyje. Įrengti 6 m gylio vidiniai baseinai.

Pokario metais Šventojoje bazavosi sovietų karo laivyno torpedinių katerių divizionas.

1957 m. pastatytas Šventosios švyturys, kurio šviesa yra matoma 42 m aukštyje virš jūros lygio 17 jūrmylių atstumu.

Atmintinė lankytojams

Šventoji – kurortinė gyvenvietė Baltijos pajūryje, 12 km į šiaurę nuo Palangos centro. Gyvenvietė išsi-dėsciusi Šventosios upės kairiajame krante (per ją nutiesti 3 tiltai), jai įtekant į Baltijos jūrą. Tai sena žvejų gyvenvietė, kurioje randami archeologiniai radiniai, siekiantys 3000 m. pr. m. e. Spėjama, kad Šventosios žiotyse prekyvietė ir uostas buvo jau prieš 1000 metų.

Šventojoje poilsiaujotus ir miestelio svečius vilioja didžiausias Lietuvos pajūrio paplūdimys. Gyvenvietėje stovi 39 m aukščio Šventosios švyturys. Visai šalia – įspūdinga, aukšta skulptūra – „Žvejo dukros“. Sakoma, kad tai tikrasis Šventosios simbolis. Tai iš tiesų tikra Šventosios kurorto puošmena, sukurianti didingą įspūdį.

Taip pat akį patraukia unikalaus pavadinimo Šventosios Švč. Mergelės Marijos, Jūrų Žvaigždės bažnyčia ir kabantis Šventosios tiltas arba tiesiog *beždžionių* tiltas, kuris visiems asocijuojasi su Šventosios gyvenviete.

Šiame miestelyje patraukliai turistu akį pasitinka *Žemaičių alka*. Tai 1998 m. vasarą atstatyta pagoniška šventvietė su paleoastronomine observatorija, XV amžiuje stovėjusi ant Birutės kalno Palangoje. Meniškai išdrožti baltų dievų stulpai: *Perkūnas, Aušrinė, Žemyna, Austėja, Odenis, Patrimpas, Patulas, Velnias, Lada*. Saulei leidžiantis į jūrą, pagal stulpus galima apskaičiuoti kalendorines šventes: Rasas, Gandro dieną, Užga-vėnes, Kalėdas ir kt.

Miestelio svečių patogumui yra daug patrauklių maitinimo vietų, viešbučių, upės pakrantėje yra Šven-tosios estrada, o poilsiaujantiems su vaikais rekomenduojama neaplenkti teminių žaidimų takų mažiems ir dideliems: *Miškas visiems, Ežiuko ir Ežio takai*.

NAUDINGA KONTAKTINĖ INFORMACIJA

Šventosios kultūros centras

El. paštas: eldija2@gmail.com; tel. +370 460 451 37; www.sventosioskulturoscentras.lt

Palangos turizmo informacijos centras

El. paštas: info@palangatic.lt; tel. + 370 460 488 11; www.palangatic.lt

Klaipėdos kultūros ir turizmo informacijos centras

El. paštas: tic@klaipedainfo.lt; tel. + 370 46 412 186; www.klaipedainfo.lt

Neringos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“

El. paštas: info@visitneringa.lt; tel. + 370 469 523 45; www.visitneringa.com

8 615 30934°

Aktuali informacija buriuotojams ir žvejams

1. Informacija dėl laivų švartavimo

Mažieji ir pramoginiai laivai registruojami užpildant formą, kurią galima rasti VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos (toliau – Uosto direkcija) internetiniame puslapyje www.portofklaipeda.lt (ten rasite ir švartavimo vietų schemą). Užpildytą registracijos lentelę reikia atsiųsti el. paštu i.novikova@port.lt. Švartavimo vietą skiria Uosto direkcija.

2. Informacija dėl rinkliavų ir kitų mokesčių

Informacija teikiama www.portofklaipeda.lt ir tel. 8 615 30934 (Šventosios uosto priežiūros inspektorius).

3. Informacija dėl švartavimosi ilgalaikių sutarčių sudarymo organizavimo

Pageidaujantiems sudaryti ilgalaikes sutartis prašome el. paštu r.margiene@port.lt (tel. (8 46) 499 622) pateikti nuskenuotą laivo bilietą, juridinio arba fizinio asmens duomenis, gyvenamąją vietą, kontaktinį telefoną.

4. Naudinga kontaktinė informacija

Šventosios uosto priežiūros inspektoriaus tel. / faks.* 8 615 30934

Bendrosios pagalbos tel. 112

Bendrosios informacijos tel. 118

Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro tel. (8 46) 391 257 (visą parą)

Palangos pasienio užkardos tel. (8 460) 484 60

Palangos oro uosto muitinės posto tel. (8 460) 481 36

VĮ KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO DIREKCIJA

J. Janonio g. 24, LT-92251 Klaipėda,

Tel. (8 46) 499 799, faks. (8 46) 499 777

El. p. info@port.lt, www.portofklaipeda.lt